

**Działania Miejskiego Ośrodka
Pomocy Społecznej
w Tarnowskich Górach
wpisujące się
w Strategię Rozwiązywania
Problemów Społecznych w
Powiecie Tarnogórskim na lata
2006-2015**

Gminna Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2005 - 2013

cel strategiczny, cele operacyjne

WYBRANY WARIANT ROZWIĄZANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH POWIATU TARNOGÓRSKIEGO

PRIORYTETY	Stworzyć warunki dla skutecznego przeciwdziałania bezrobociu jako jednej z głównych przyczyn istniejących problemów społecznych w powiecie.		Przeciwdziałać dalszej pauperyzacji i rozwarstwianiu społecznemu mieszkańców powiatu tarnogórskiego.	
CELE PIERWSZORZĘDNE	Stworzyć warunki dla promocji i aktywizacji rynku pracy.	Stworzyć warunki wsparcia finansowego inicjatyw tworzących miejsca pracy i samo zatrudnienia.	Stworzenie efektywnego systemu zapewniającego zatrudnienie osób niepełnosprawnych	Zwiększyć umiejętności osób bezrobotnych i zagrożonych bezrobociem do ulokowania się na rynku pracy.
CELE DRUGORZĘDNE	Podjąć działania na rzecz wsparcia finansowego rodzin.	Zaangażowanie sektora prywatnego dla finansowania zadań z pomocy społecznej zgodnej z ustawą o partnerstwie publiczno - prywatnym.	Rozwijać różne formy wolontariatu dla obniżenia kosztów realizowania zadań pomocy społecznej.	Przeciwdziałać zjawisku występującej bezradności i bezdomności.
	Podjąć działania w kierunku usprawnienia i podwyższenia jakości usług dla osób niepełnosprawnych.	Przeciwdziałać uzależnieniom.	Stworzenie w powiecie warunków do aktywności zawodowej i społecznej osób starszych wiekiem.	Tworzyć właściwą i o wysokim standardzie bazę dla realizacji zadań społecznych.

Źródło: Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Tarnogórskim na lata 2006-2015.

PRIORYTET I

Stworzyć warunki dla skutecznego przeciwdziałania bezrobociu jako jednej z głównych przyczyn istniejących problemów społecznych w powiecie.

CEL DRUGORZĘDNY

Podjąć działania na rzecz wsparcia finansowego rodzin.

KIERUNKI DZIAŁANIA:

- ❑ **Tworzenie programów na rzecz wspierania rodzin najuboższych.**
- ❑ **Baza danych potrzeb oparta na sprawnym wywiadzie środowiskowym rodzin potrzebujących pomocy.**
- ❑ **System wspierania edukacji dzieci z rodzin najuboższych.**

Liczba rodzin i osób w rodzinach świadczeniobiorców pomocy społecznej w latach
2011 - 2013.

Rok	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	Udział osób w ogólnej liczbie mieszkańców
2011	1 662	4 242	7,04%
2012	1 685	4 282	7,13%
2013	1 672	4 211	7,06%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Tarnowskich Górach.

Główna dysfunkcja rodziny będąca powodem przyznania pomocy społecznej w latach 2011 - 2013.

Dominujący problem w rodzinie		Liczba rodzin		
		2011	2012	2013
Ubóstwo		752	753	818
Bezrobocie		680	733	848
Niepełnosprawność		442	440	469
Długotrwała choroba		559	530	545
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego		487	474	473
w tym	rodziny niepełne	162	156	167
	rodziny wielodzietne	53	58	53
Potrzeba ochrony macierzyństwa		45	49	59
Przemoc w rodzinie		34	116	153
Bezdomność		77	106	85
Alkoholizm		62	69	84
Narkomania		5	4	8
Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego		10	15	22
Zdarzenia losowe		9	0	1

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Tamowskich Górach.

Rok	Minimum egzystencji /zł/				
	Gospodarstwo 1-osobowe	Gospodarstwo 2-osobowe	Gospodarstwo 3-osobowe	Gospodarstwo 4-osobowe	Gospodarstwo 5-osobowe
2010	427,72	794,20	1 145,64	1 607,93	2 069,83
2011	500,68	842,03	1 212,35	1 702,96	2 193,13
2012	521,11	875,08	1 263,42	1 771,96	2 281,00

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Instytutu Pracy i Spraw Socjalnych. Brak danych za rok 2013.

Rok	Minimum ustawowe /zł/				
	Gospodarstwo 1-osobowe	Gospodarstwo 2-osobowe	Gospodarstwo 3-osobowe	Gospodarstwo 4-osobowe	Gospodarstwo 5-osobowe
2010 - 2011	477,00	702,00	1053,00	1 404,00	1 755,00
2012	542,00	912,00	1368,00	1 824,00	2 280,00
2013	542,00	912,00	1368,00	1 824,00	2 280,00

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r. z późn. zm.

Rok	Minimum socjalne /zł/				
	Gospodarstwo 1-osobowe	Gospodarstwo 2-osobowe	Gospodarstwo 3-osobowe	Gospodarstwo 4-osobowe	Gospodarstwo 5-osobowe
2010	929,76	1 547,07	2 354,02	3 018,57	3 686,50
2011	990,43	1 639,34	2 554,92	3 247,43	3 940,22
2012	1 026,94	1 698,42	2 653,87	3 379,01	4 103,92
2013	1 060,46	1 758,66	2 629,43	3 386,79	4 143,64

Zródło: Opracowanie własne na podstawie danych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Tarnowskich Górach

Klienci ośrodka pomocy dotknięci ubóstwem osiągają dochody nie przekraczające minimum ustawowego, żyją zatem na granicy minimum egzystencji. Minimum socjalne natomiast jest wartością nieosiągalną dla przeciętnego klienta pomocy społecznej, ponieważ jego wartość stanowi ponad 200% minimum ustawowego.

Działania Gminy Tarnowskie Góry i MOPS na rzecz finansowego wsparcia rodzin.

- ❑ **System Świadczeń Rodzinnych,**
- ❑ **System Dodatków Mieszkaniowych** (na podstawie ustawy z dnia 10 kwietnia 1997r. Prawo energetyczne (Dz. U. z 2012r. poz., 1059 z późn. zm.) z dniem 01.01.2014r. rozpoczęto przyznanie dodatku energetycznego),
- ❑ **Fundusz Alimentacyjny,**
- ❑ **Świadczenia Pomocy Społecznej** (w tym realizowany od 1 stycznia 2006r do 31 grudnia 2013r Program rządowy „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”
MOPS dożywia dzieci w ramach Programu w 37 placówkach w tym:
 - 18 szkół,
 - 17 przedszkoli,
 - 1 żłobek

W 2013r. w Tarnowskich Górach urodziło się 529 dzieci.
Na koniec 2013r. w mieście zamieszkiwało **10 538** osób
do lat 18.

W wieku:

- ❑ poniżej 3 lat - 1 733 dzieci,
- ❑ przedszkolnym /3 – 6 lat/ - 1 927,
- ❑ szkoły podstawowej /7 – 12 lat/ liczyły 3 096,
- ❑ młodzież podlegająca nauce w gimnazjach /w wieku 13 – 15 lat/ - 1 529 osób,
- ❑ pozostała część licząca 2 253.

Rok	2011	2012	2013
Liczba osób	911	925	971
Kwota świadczeń w złotych	662 403,00	660 454,00	707 686,00

w tym dzieci:

Liczba dzieci	768	791	792
Kwota świadczeń w złotych	391 923,00	439 635,00	465 408,00

- **Baza danych „POMOST”,**
- **Lokalny program pomocy społecznej „Działania osłonowe - łagodzenie skutków podwyżki cen wody”** (Program skierowany jest do mieszkańców Tarnowskich Gór, dla których obowiązujące od 1 stycznia br. taryfy dla zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków stanowią nadmierne obciążenie z uwagi na brak możliwości skorzystania z systemu dodatków mieszkaniowych).
- **„Pedagog cień” – nowatorska forma pomocy**

PRIORYTET I

Stworzyć warunki dla skutecznego przeciwdziałania bezrobociu jako jednej z głównych przyczyn istniejących problemów społecznych w powiecie.

CEL DRUGORZĘDNY

Podjąć działania w kierunku usprawnienia i podwyższenia jakości usług dla osób niepełnosprawnych.

KIERUNKI DZIAŁANIA:

- ❑ Oferty szkoleniowe umożliwiające zdobywanie nowych kwalifikacji osobom niepełnosprawnym.
- ❑ Popularyzacja i rozwój „tele - pracy”.
- ❑ Zbudowanie systemu zapewniającego wsparcie w miejscu pracy osobom z niepełnosprawnością intelektualną i zaburzeniami psychicznymi.

Rodziny z problemem niepełnosprawności	2011	2012	2013
Liczba rodzin korzystających z pomocy MOPS z tytułu niepełnosprawności	442	440	469
Udział w ogólnej liczbie rodzin objętych wsparciem MOPS	31,84%	32,64%	33,2%
Liczba osób korzystających z pomocy w formie podstawowych usług opiekuńczych, w tym dowóz posiłków	169	156	146
Liczba osób korzystających z pomocy w formie specjalistycznych usług opiekuńczych	37	30	39
Liczba osób niepełnosprawnych fizycznie korzystających ze specjalistycznych usług opiekuńczych	17	19	17
Liczba osób korzystających z zasiłków stałych z tytułu niepełnosprawności lub wieku	188	202	236
Liczba osób korzystających z zasiłków okresowych z tytułu niepełnosprawności lub długotrwałej choroby	150	166	208

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Tarnowskich Górach.

Działania MOPS w kierunku usprawnienia i podwyższenia jakości usług dla osób niepełnosprawnych:

- ❑ **Pracownicy socjalni kierują osoby niepełnosprawne do udziału w projekcie „AWANS...”**
- ❑ **W latach 2008-2013 udział w projekcie wzięły 34 osoby niepełnosprawne, którym zaproponowano:**
 - udział w grupach wsparcia,*
 - poradnictwo prawne,*
 - szkolenia zawodowe,*
 - warsztaty umiejętności interpersonalnych,*
 - poradnictwo zawodowe,*
 - poradnictwo psychologiczne*

PRIORYTET II

Przeciwdziałać dalszej pauperyzacji

i rozwarstwianiu społecznemu mieszkańców powiatu tarnogórskiego.

CEL PIERWSZORZĘDNY

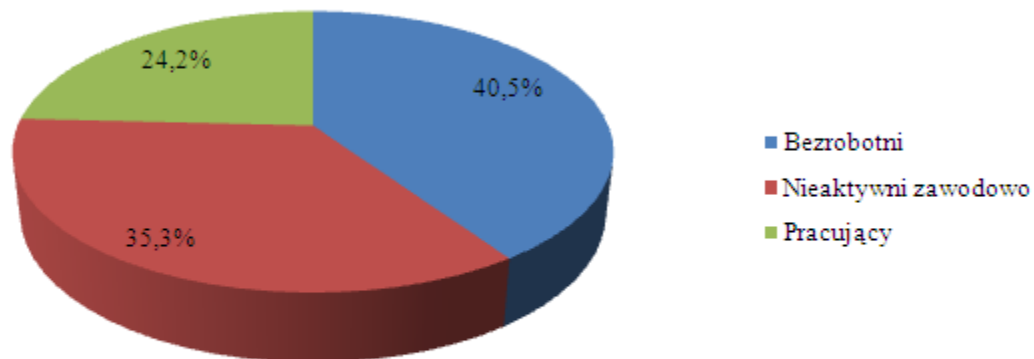
Zwiększyć umiejętności osób bezrobotnych i zagrożonych bezrobociem do ulokowania się na rynku pracy.

KIERUNKI DZIAŁANIA:

- ❑ Wyposażenie bezrobotnych w wiedzę niezbędną do stawienia czoła na rynku pracy.
- ❑ Rozszerzenie działalności klubów pracy.
- ❑ Dostosowanie aktywnych form przeciwdziałania bezrobocia do indywidualnych potrzeb osób bezrobotnych z uwzględnieniem osób mających trudności na rynku pracy.

W latach 2011 oraz 2012 około 29% wszystkich osób zarejestrowanych w PUP korzystało z pomocy społecznej, natomiast w roku 2013 nastąpił wzrost udziału osób bezrobotnych objętych wsparciem MOPS do 32,7%.

Pozycja na rynku pracy osób w wieku produkcyjnym korzystających z pomocy społecznej w 2013r.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Tamowskich Górach.

Liczba rodzin z główną dysfunkcją bezrobocie objętych pomocą społeczną w latach 2011 - 2013

Rok	Liczba rodzin w których bezrobocie stanowiło powód objęcia pomocą społeczną	Udział w ogólnej liczbie rodzin korzystających z pomocy społecznej	Liczba wszystkich osób bezrobotnych w rodzinach objętych pomocą społeczną
2011	680	40,9%	728
2012	733	43,5%	794
2013	848	50,7%	924

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Tarnowskich Górach.

Działania mops aktywizujące osoby bezrobotne:

- ❑ realizacja projektu systemowego w ramach poddziałania 7.1.1 w latach 2008 – 2013
- ❑ realizacja projektu „KOMPAS” w latach
- ❑ prace społecznie użyteczne

realizacja projektu systemowego w ramach poddziałania 7.1.1 w latach 2008 – 2013

W ramach projektu „Awans” w latach 2008 - 2013 zorganizowano dla osób bezrobotnych:

- warsztaty umiejętności interpersonalnych,
- konsultacje z doradcą zawodowym,
- poradnictwo psychologiczne
- poradnictwo prawne
- wyjazdowy trening asertywności i samoobrony Wen Do
- usługę Job Coacha (asystenta pracy),
- szkolenia zawodowe,
- warsztaty tańca,
- działania środowiskowe,
- grupy samopomocowe,
- opiekę nad dziećmi w czasie trwania kursów i szkoleń,
- wsparcie finansowe dla uczestników projektu w postaci zasiłków celowych i celowych specjalnych,

Wskaźniki projektu „AWANS. Aktywna integracja społeczna i zawodowa klientów pomocy społecznej na terenie gminy Tarnowskie Góry”

Wskaźniki osiągnięte w projekcie kumulatywnie w latach 2008 – 2013.

Nazwa wskaźnika	Wartość docelowa wskaźnika	Osiągnięta wartość kumulatywnie 2008-2013 r.			Stopień realizacji wskaźnika $9=(8/2)*100$
		K	M	Ogółem	
1	2	6	7	8	
Liczba klientów pomocy społecznej, którzy zakończyli udział w projektach aktywnej integracji	317	212	118	330	104,10
Liczba klientów instytucji pomocy społecznej objętych kontraktami socjalnymi	344	231	132	363	105,52
Osoby, które ukończyły warsztaty umiejętności społecznych	231	155	83	238	103,03
Osoby, które skorzystały z konsultacji doradcy zawodowego	196	128	96	224	114,29
Osoby podejmujące naukę w szkołach na poziomie średnim	12	4	8	12	100,00
Osoby korzystające ze wsparcia terapeuty uzależnień	3	0	3	3	100,00
Osoby biorące udział w zajęciach Śląskiego Teatru Tańca	8	5	3	8	100,00
Osoby biorące udział w zajęciach grupy samopomocowej, w tym osoby niepełnosprawne	18	15	6	21	116,67
Osoby, które ukończyły kursy/szkolenia zawodowe	185	113	96	209	112,97
Osoby korzystające ze wsparcia asystenta rodziny	34	33	5	38	111,76
Liczba osób niepełnosprawnych, które zmniejszyły poczucie alienacji społ. poprzez udział w poradnictwie psychologicznym	6	6	3	9	150,00
Liczba osób niepełnosprawnych, które zmniejszyły poczucie alienacji społ. poprzez udział w poradnictwie prawnym	6	6	3	9	150,00
Osoby, które skorzystały z konsultacji Job Coach'a.	60	24	32	56	93,33

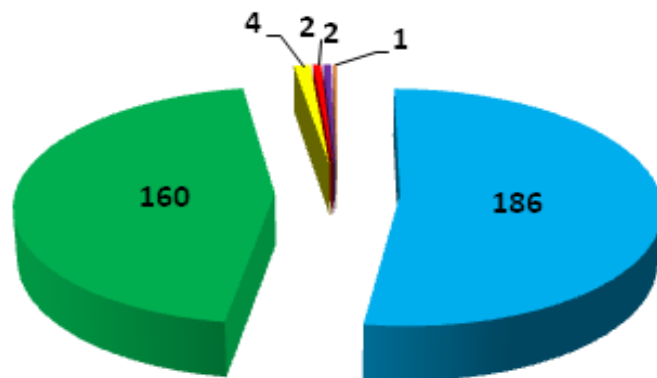
Źródło: Opracowanie własne.

Wartość dodana projektu:

wyście z systemu pomocy społecznej osób biorących udział w projekcie

- ❑ w latach 2008-2013 w projekcie wzięło udział 355 osób,
- ❑ 186 osoby po zakończonym udziale w projekcie przestało korzystać z pomocy finansowej MOPS,
- ❑ 160 nadal korzysta z pomocy finansowej MOPS, w tym aktywność zawodową podjęło 69 osób,
- ❑ 4 osoby zmarły,
- ❑ 2 osoby zostały umieszczone w zakładzie karnym,
- ❑ 1 osoba wyjechała za granicę,
- ❑ 2 osobom wstrzymano wypłatę świadczeń pomocowych ze względu na nieuzasadnione zerwanie kontraktu socjalnego

Uczestnicy / uczestniczki projektu w latach 2008 - 2013

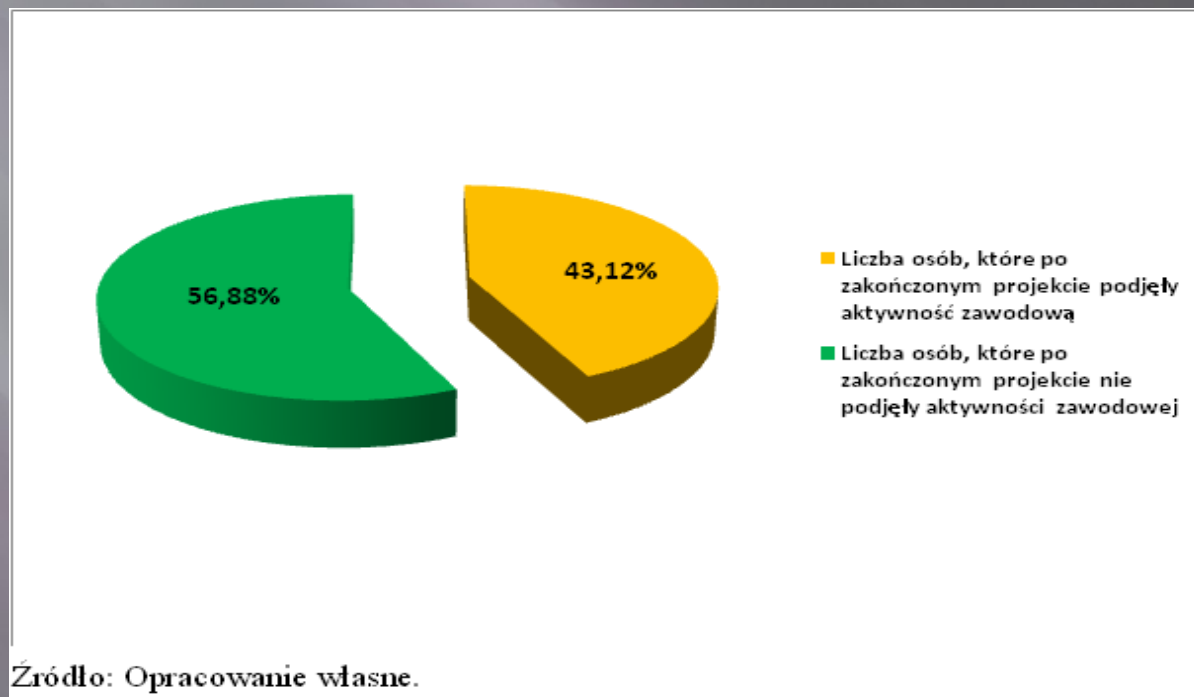

- Liczba osób, które przestały korzystać z pomocy finansowej MOPS po zakończonym udziale w projekcie
- Liczba osób, które nadal korzystają z pomocy finansowej MOPS
- Zgony
- Zakład karny
- Kara za niedotrzymanie warunków kontraktu
- Wyjazd za granicę

Źródło: Opracowanie własne.

Liczba osób, które nadal korzystają z pomocy finansowej

MOPS

☐ realizacja projektu „KOMPAS” w latach
2011-2012

Od maja 2011r w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Tarnowskich Górach realizowany jest projekt KOMPAS - Punkt Aktywizacji Społecznej.

Projekt powstał w celu uzupełnienia i kontynuacji działań zaplanowanych w ramach projektu Awans.

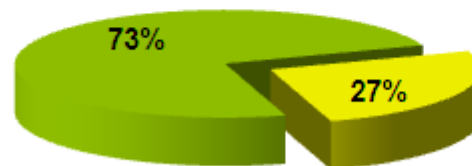
Projekt KOMPAS skierowany był do wszystkich klientów MOPS będących osobami bezrobotnymi lub nieaktywnymi zawodowo.

W ramach projektu organizowane były:

- grupy wsparcia - ich celem była aktywizacja i wzmocnienie uczestników w dążeniu do pokonywania trudności związanych z poszukiwaniem pracy,
- konsultacje indywidualne,
- Job coaching,
- wsparcie w poruszaniu się po rynku pracy.

Uczestnicy projektu „Kompas” w latach 2011-2012

Liczba uczestników projektu	90
Liczba osób, które uzyskały zatrudnienie	24

- uczestnicy KOMPAS którzy podjęli zatrudnienie
- uczestnicy projektu

Źródło: Opracowanie własne

realizacja prac społecznie użytecznych

- w latach 2009 – 2013 Gmina Tarnowskie Góry skierowała około 20 osób do pracy w ramach prac społecznie użytecznych.
- koszt prac społecznie użytecznych w 60 % pokrywał Powiatowy Urząd Pracy, a 40 % Gmina Tarnowskie Góry.

PRIORYTET II

Przeciwdziałać dalszej pauperyzacji i rozwarstwianiu społecznemu mieszkańców powiatu tarnogórskiego.

CEL PIERWSZORZĘDNY

Przeciwdziałać zjawisku występującej bezradności i bezdomności

KIERUNKI DZIAŁANIA:

- ❑ **Program aktywizacji i edukacji społecznej dla osób i środowisk niedostosowanych do życia w społeczeństwie**
- ❑ **Utworzenie noclegowni pod patronatem PCPR**
- ❑ **Domy Pobytu Dziennego**

Wyniki badań zjawiska bezdomności w latach 2011 - 2013 na terenie gminy Tarnowskie Góry w ramach ogólnopolskiego badania liczby osób bezdomnych. [Badanie trwa kilkanaście godzin obejmuje godziny nocne].

Miejsca pobytu osób bezdomnych	2011		2012		2013	
	Kobiety	Mężczyźni	Kobiety	Mężczyźni	Kobiety	Mężczyźni
Dom dla Bezdomnych Mężczyzn	0	20	0	35	0	28
Zespół Mieszkań Chronionych	21	22	21	8	22	7
Szpital	0	2	0	0	0	4
Areszt Śledczy	0	11	0	13	0	10
Miejsca niemieszkalne	0	10	0	5	0	3
Razem	86		82		74	

Źródło: Opracowanie własne Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Tarnowskich Górach na podstawie danych zebranych na potrzeby ogólnopolskiego badania liczby osób bezdomnych.

Osoby bezdomne korzystające z Domu dla Bezdomnych Mężczyzn oraz przebywających w Zespole Mieszkań Chronionych w 2013r. Podział ze względu na wiek.

Wiek	Mieszkańcy DBM	Mieszkańcy ZMCH	
		kobiety	mężczyźni
18 – 40	7	31	13
41 – 60	21	7	3
61 – 70	12	1	2
71 i więcej	4	-	-

Źródło: Opracowanie własne

Pomoc instytucjonalna udzielana osobom bezdomnym i zagrożonym bezdomnością w latach 2011-2013 przez MOPS w Tarnowskich Górach

Miejsca pobytu osób bezdomnych	2011	2012	2013
	Liczba osób korzystających ze wsparcia	Liczba osób korzystających ze wsparcia	Liczba osób korzystających ze wsparcia
Dom dla Bezdomnych Mezczyzn	27	30	46
Pokój niskoprogowej pomocy doraźnej	60	62	66
Zespół Mieszkań Chronionych	66	65	100

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Tarnowskich Górach.

- **Dom dla Bezdomnych Mężczyzn** oferuje schronienie dla bezdomnych, którzy deklarują chęć wyjścia z bezdomności i podejmują stałą współpracę z pracownikami socjalnymi, poprzez zawarcie porozumienia lub kontraktu socjalnego.
- **Pokój niskoprogowej pomocy doraźnej:** osoby, które nie podejmują współpracy z pracownikiem socjalnym w rozwiązywaniu swojej trudnej sytuacji życiowej lub wymagają udzielenia pomocy w formie schronienia w trybie interwencyjnym, mogą skorzystać z noclegu w godzinach od 19:00 do 7:00. W przypadku niskich temperatur pomoc uzyskują również osoby będące w stanie nietrzeźwym, pod warunkiem, że nie zagrażają bezpieczeństwu innych mieszkańców Domu. Do 3 dni ze schronienia mogą skorzystać osoby, dla których gmina Tarnowskie Góry nie jest właściwa do udzielenia pomocy.

Zespół Mieszkań Chronionych

Mieszkanie chronione jest formą pomocy społecznej, która zastępuje pobyt w placówce całodobowej oraz zapewnia warunki samodzielnego funkcjonowania w środowisku, w integracji ze społecznością lokalną. Zespół Mieszkań Chronionych składa się z **27** lokali, w których znajduje się **91** miejsc dla osób zagrożonych bezdomnością. W ramach Zespołu Mieszkań Chronionych **26** lokali mieści się w dzielnicy Sowice w budynku przy ul. Grzybowej 211, jeden w centrum miasta przy ul. Bema.

O pomoc mogą ubiegać się:

- ❑ osoby zagrożone bezdomnością z uwagi na trudną sytuację osobistą przy jednoczesnym występowaniu wielu dysfunkcji wskazujących na konieczność kompleksowego wsparcia,
- ❑ kobiety z dziećmi będące ofiarami przemocy w rodzinie,
- ❑ osoby, które z przyczyn obiektywnych nie mogą przebywać w dotychczasowym mieszkaniu bądź pozostanie w dotychczasowym miejscu zamieszkania może prowadzić do utrwalania lub powstawania patologii społecznej.

PRIORYTET II

Przeciwdziałać dalszej pauperyzacji i rozwarstwianiu społecznemu mieszkańców powiatu tarnogórskiego.

CEL DRUGORZĘDNY

Stworzenie w powiecie warunków do aktywności zawodowej i społecznej osób starszych wiekiem.

KIERUNKI DZIAŁANIA:

- **Baza wolontariatu dla osób starszych wiekiem**
- **Centrum informacji o ofertach pracy dla osób starszych.**
- **Powołanie Uniwersytetu Trzeciego Wieku.**

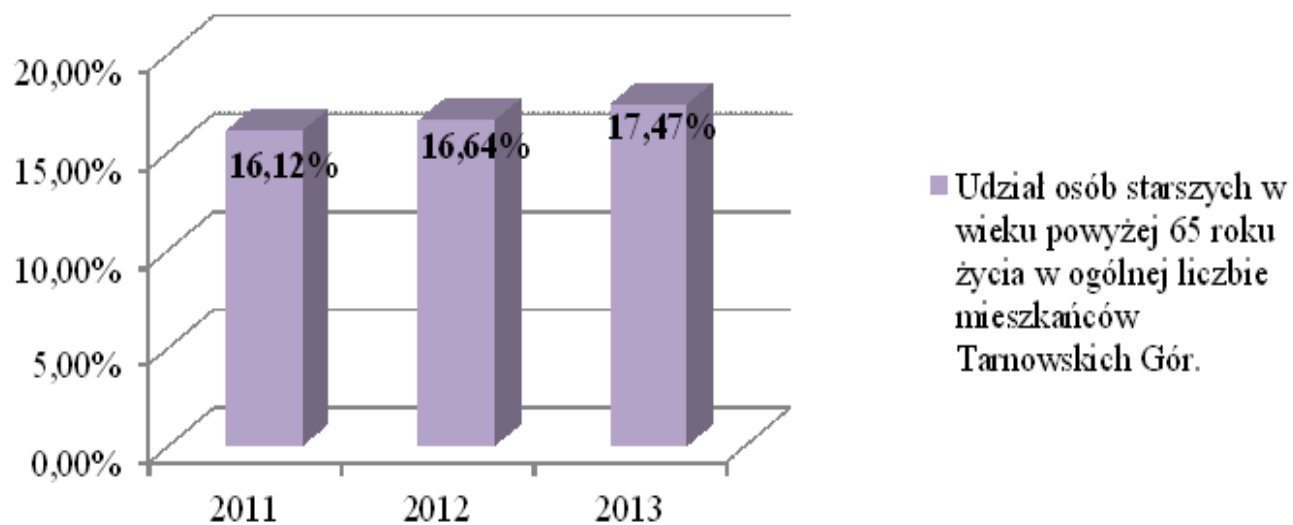
Dane statystyczne wskazują na to, że Polska podobnie jak Europa starzeje się w bardzo szybkim tempie.

W 1990r. osoby powyżej 65 roku życia stanowiły
13,9 % społeczeństwa.

Prognozy demograficzne na rok 2030 przewidują, że wskaźnik ten dwukrotnie wzrośnie i będzie wynosił
około **24%**.

Takie tendencje demograficzne potwierdzają również dane w zakresie liczby osób w wieku starszym dotyczące miasta Tarnowskie Góry.

Udział osób starszych w wieku powyżej 65 roku życia w ogólnej liczbie mieszkańców Tarnowskich Gór w latach 2011 - 2013.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Tarnowskich Górach.

Liczba rodzin i osób korzystających z usług opiekuńczych w latach 2011 – 2013

Rodziny/osoby korzystające z usług opiekuńczych	Liczba osób, którym przyznano pomoc w formie usług opiekuńczych		
	2011	2012	2013
Liczba osób - ogółem	169	156	146
w tym osoby korzystające z usług podstawowych	109	104	88
w tym osoby, którym dostarczano posiłki	67	72	63
w tym osoby korzystające z specjalistycznych usług opiekuńczych	37	30	39

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Tarnowskich Górach.

**Struktura wieku pensjonariuszy Dziennego Domu Pomocy dla Osób Starszych
i Samotnych w latach 2011 – 2013.**

Wiek	Liczba pensjonariuszy		
	2011	2012	2013
do 60 lat	4	2	7
61 - 65 lat	7	10	5
66 - 70 lat	8	11	15
71 - 75 lat	10	11	9
76 - 80 lat	15	14	12
powyżej 81 lat	22	20	22
Razem	66	68	70

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Tarnowskich Górach.

Pomoc instytucjonalna MOPS wspierająca osoby w starszym wieku w ich aktywności społecznej.

Dzienny Dom Pomocy dla Osób Starszych i Samotnych

Pensjonariuszami Domu są osoby w wieku emerytalnym, niepełnosprawne lub osoby samotne o zmniejszonej sprawności psychofizycznej, mające złe warunki mieszkaniowe lub niekorzystną sytuację rodzinną.

Zakres świadczeń:

- ❑ podstawowe usługi opiekuńcze,
- ❑ wyżywienie składające się z trzech posiłków dla każdej osoby w każdym dniu pobytu,
- ❑ rehabilitacja ruchowa,
- ❑ terapia zajęciowa dostosowana do indywidualnych potrzeb i możliwości pensjonariuszy,
- ❑ rekreacja i organizacja czynnego wypoczynku – wycieczki, spacery,
- ❑ organizacja świąt oraz okazjonalnych uroczystości.

**Liczba pensjonariuszy Dziennego Domu Pomocy dla Osób Starszych
i Samotnych
w latach 2011 – 2013.**

	2011	2012	2013
Liczba pensjonariuszy	66	68	70

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Tarnowskich Górach.

Usługi opiekuńcze świadczone osobom starszym

Usługi opiekuńcze mają na celu utrzymanie osób starszych, samotnych i niepełno-sprawnych jak najdłużej w środowisku zamieszkania, poprzez zapewnienie niezbędnej opieki.

Podstawowe usługi opiekuńcze obejmują:

- ❑ pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych,
- ❑ podstawową opiekę higieniczną, zalecaną przez lekarza pielęgnację,
- ❑ zapewnienie kontaktu z otoczeniem, a także dostarczanie posiłków do miejsca zamieszkania.

Osoby starsze korzystające z pomocy w formie usług opiekuńczych

	2011	2012	2013
Liczba osób po 64 roku życia objętych pomocą w formie podstawowych usług opiekuńczych	145	134	96

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Tarnowskich Górach.

Współpraca MOPS na rzecz pomocy rodzinie z jednostkami powiatowymi

- ❑ realizacja ustawy z dnia 09 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
- ❑ realizacja pilotażowego projektu „Schematom Stop !”